

1

Waar jaagt u op?

Haasjes.

Waarom?

Omdat ik het leuk vind.

Waarom?

Omdat ik het leuk vind.

Dat begrijp ik, maar waarom vindt u het leuk?

Het is mijn hobby.

En waarom is het uw hobby?

Ik kan wel zien dat u het niet begrijpt.

Nee, maar als u het uitlegt kan ik het misschien wel begrijpen.

Weet u wat? Ik zal er straks expres een voor u missen.

Ik woon in een stiltegebied. Daar ben ik heen verhuisd toen het lawaai van de stad me te veel werd. Schiphol stuurde soms iedere twee minuten een vliegtuig laag over ons huis heen. Uitsluitend bij een zuidwestenwind, maar uit die richting waait het vaak, dus groeide mijn verlangen om niet meer te hoeven ontwaken bij het geluid van loeiende motoren van Boeings, Airbussen en Embraers. Ik kon vanuit mijn bed de passagiers achter de raampjes zien zitten. Tijdens de vroege ochtendvluchten werd de slaapkamer als een theaterpodium hel verlicht. Gordijnen hielpen niet, oordopjes ook niet. Licht en geluid joe-

gen me steeds vaker mijn bed uit. Het werd tijd de rust op te zoeken. Het werd de rust van stiltegebied nummer 33.

Natuurlijk betekent een stiltegebied niet dat je er alleen de wind kunt horen fluisteren. Er rijdt echt weleens een trekker langs je huis of een verhuishwagen. Maar in principe hoort een stiltegebied stil te zijn. Als je de site van de provincie Noord-Holland tenminste mag geloven. Een stiltegebied staat als volgt beschreven:

In een stiltegebied is storend geluid niet toegestaan. Wilt u activiteiten uitvoeren die de stilte verstoren? In de meeste gevallen mag dit alleen als u hiervoor een ontheffing hebt. In een stiltegebied zijn de natuurlijke geluiden van flora en fauna heel belangrijk. Daarom gelden binnen stiltegebieden regels om geluidhinder te beperken of te voorkomen.

Ik was vooral verheugd over het zinnetje waarin stond dat de geluiden van flora en fauna heel belangrijk zijn. Van geluiden van de fauna kon ik me een voorstelling maken. Gefluit, gegak, gesnater, getjilp, gekoer, gekras, gekrijs, en het roffelen van hazenpootjes in de rammel-tijd. Maar wat zou de provincie bedoelen met het geluid van de flora? Zou het in gebied nummer 33 zo stil zijn dat je het gras kon horen groeien? Of bedoelde de provincie de zwiepende wilgentakken bij een zuidwesterstorm? Nou, liever takken dan straalmotoren. Gebied nummer 33 werd mijn nieuwe vaderland.

‘In stiltegebieden kunnen mensen herstellen van stress,’ staat er op de site van de Rijksoverheid te lezen. Alleen geluiden die noodzakelijk zijn om een gebied in stand

te houden of te gebruiken zijn toegestaan. Dus naast die trekker zou ik ook weleens een kettingzaag kunnen horen. Er wordt in het rijtje mogelijke geluidsverstoringen ook gerept van melkmachines. Natuurlijk, koeien worden niet meer met de hand gemolken. Er zou ook gebouwd kunnen worden aan wegen, fietspaden, huizen. En op mooie zomerse dagen kwam het gemiddelde toegestane maximum per etmaal vast wel een keer boven de veertig decibel uit. Maar voor alle verdere activiteiten die lawaai maken, vertelt de site, geldt in principe: ontheffing aanvragen bij de provincie.

U kunt ook besluiten om in uw auto te stappen en naar huis te gaan.

Het zit in mijn bloed.

U hebt al twee hazen buitgemaakt.

Eet u vlees?

Nee.

Dan hebt u een punt.

Misschien kunt u dan speciaal voor mij deze dag niet één haas maar verder alle hazen missen.

Ik spaar er één.

Zou je mogen jagen in een stiltegebied, vroeg ik mij direct na dit gesprek af? Ik was nog geen honderd meter bij de jager vandaan gelopen toen er een oorverdovend schot klonk. Weer een haas. Raak.

2

Mijn moeder trouwde na haar scheiding met een jager. Hij droeg een groene hoed met erop een fazantenveer. In het dagelijks leven deed deze nieuwe echtgenoot iets anders dan jagen, maar in november trok hij eropuit, de ganzen achterna. Zijn hobby ontdekte ik pas toen ik in het nieuwe huis het lichtknopje van de schuur niet kon vinden. Ik besloot mijn fiets er dan maar op de tast in te zetten. Halverwege het smalle gangetje streek er iets langs mijn wang. Ik maaide het met mijn arm weg maar het zwiepte terug. Ik zwaaide daarna met beide armen om me heen, de fiets viel om en mijn handen bleven haken in een wirwar van vachten en veren. Nadat ik mijzelf had herpakt vond ik de schakelaar alsnog. Het kale peertje bescheen een tafereel dat ik nog nooit eerder had gezien. Ganzen, hazen en fazanten hingen ondersteboven aan een balk. Ze lekten bloed.

Ik was een dierenvriend, ik hield lijstjes bij van vogels die ik had gezien in het veld. Ik had een verrekijker, een schriftje waarin ik aantekeningen maakte en ik bracht gewonde dieren in veiligheid. Ik was bijna dertien, ik wilde later iets met dieren gaan doen. Ze beter maken en beschermen. Deze gebeurtenis hoorde bij de schok van mijn nieuwe leven: een onbekend huis, een stiefvader en bloedende dieren in de schuur.

We moesten de dieren ook opeten. Deze dieren waren

vrij geweest, vertelde mijn stiefvader toen ik protesteerde. Dat ze eindigden op ons bord hoorde bij de natuur. Ik maakte er daarna niet veel werk meer van en voegde me in het jagersgezin dat we waren geworden. We telden de hagel die we uit het vlees tevoorschijn kauwden. Wie de meeste korrels op zijn bord had liggen won. Ik gehoorzaamde. Ik deed aan de wedstrijd mee. Dat kan ik achteraf niet geloven, maar het ontbrak me toen aan durf om ertegen in opstand te komen.

Je eet wel koe, zei mijn stiefvader, dus waarom dan geen gans? Dat is natuurlijk het ijzersterke argument van iedere jager, dus ook dat van mijn stiefvader. Mijn antwoord daarop was nogal zwak en durfde ik niet hardop uit te spreken. De koe, dacht ik, stond toch al gevangen op stal, maar een gans had een leven. Die vloog na iedere winter helemaal naar Finland of nog verder, naar Siberië, om er zijn nest te maken. Een gans had meer van de wereld gezien dan ik. En wanneer de zomer voorbij was kwamen ze terug naar ons, samen met het hele gezin.

Ze trokken 's nachts in wijde V-vormige vluchten langs de sterrenhemel over het huis. En ik luisterde verlangend naar hen sinds ik luisteren kon. Ik volgde vanuit mijn bed hun gegak, de constante gesprekken die ze met elkaar voerden hoog boven mijn hoofd. Natuurlijk wilde ik met hen mee op reis. Weg uit mijn kamer, mee met hen de wereld in. De ganzen leerden me al jong wat *Fernweh* was.

Mijn stiefvader hield van koken. Regelmatig stond hij al na theetijd in de keuken gehakt te kneden of kip te braden. Maar op een dag stond hij er vroeger dan anders. Hij stond geconcentreerd boven het fornuis en keek gespannen naar wat er zich afspeelde in de pan. Op het aanrecht

zag ik een broodplank met daarop de resten van een wit waterig blok. Hij maakte iets nieuws, iets waar niemand ooit nog van had gehoord: een tofugerecht.

Die avond diende hij het op met aardappelen en sla. Ieder van ons kreeg er een schijfje van op zijn bord. Het zag eruit als een wentelteefje, maar in plaats van naar suiker en kaneel, smaakte het naar gezouten rubber. We lachten hem uit. We zeiden dat we dit niet meer wilden. Hij was zelf ook teleurgesteld in het resultaat. De tofu verdween naar de achtergrond en de tartaartjes vulden het gat tussen de aardappels en de sla weer op. In de wintermaanden aangevuld met het vlees van wild. Tot mijn zusje oud genoeg was om te protesteren. Ze verzette zich zo fel tegen het eten van wild dat er op een dag helemaal geen vlees meer op tafel kwam. Sindsdien lag er weer tofu op ons bord. Goed bereid. Knapperig, kruidig en beter dan vlees. Nooit meer voelde ik me daarna nog een verrader als ik naar de hemel keek en de ganzen begroette die na een lange tocht op de najaarsstormen het land kwamen binnenvliegen. Nooit hing er meer een haas of patrijs uit te druipen in de schuur. Als we dan geen wild meer aten, besloot mijn stiefvader, dan stopten we direct maar helemaal met het eten van vlees. Zijn jagersbloed was groen geworden en hij was er zelf nog opgeluchter over dan wij.